Lo Somatent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dissapte 27 de Setembre de 1902.

ANY XVII ◆◆◆◆◆◆◆◆ NUM. 4.392

Redacció y Administ·ació: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . . . „ 4 —
Extranger y Ultramar. . . . . „ 8 —
Anuncis, á preus convencionals

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre.

Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyía.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, mancala de ganá y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas: —**Dr. Letamendi.**

Senyors Climent y Compañía.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, [illegible] ...iniz, Catedratich de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, *únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.*

LOT LOT LOT LOT LOT LOT

AMARCH LOT TÓNICH

APERITIU-CORROBORANT-FEBRÍFUGO

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

L' us d' aquest TÓNICH ejerceix una acció estimulant sobre l' aparato gastro-intestinal aumenta l' apetit y facilita la digestió. La nausea, 'l vòmit, los vahidos, lo mareig paran casi sempre prenent una ó dos copetas d' aquest tónich. En las localitats pantanosas, ahont existeix lo paludisme, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l' han indicat y segueixen indicantlo com medi eficás pera precaveres de las calenturas.

Pendre una ó dugas copetas d' aquest tónich á diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.

Se pren ab aygua, sifó ó pur: avans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C.-Carrer Monterols número 30.

LOT LOT LOT LOT LOT LOT

BETZINA DALMAU

Aquesta nova essencia de extraordinarias proporcions disolvents de la grassa, no te rival en cap dels preparats que fins al dia s' han vingut empleant pera treure las tacas, no sols de la roba, panyos de billar, tapisos, halajas de totas classes etz., etz., sino de velluts, sedas, sombreros de feltre y en especial pera 'ls guants.

Sa química composició fa que siga mes volátil que l' éter y que desapareixi la taca instantáneament sens perjudicar lo color de la prenda y sens que deixi l' olor repugnant y desagradable de tots sos similars.

DE VENTA EN LAS DROGUERIAS Y FARMACIAS

AL ENGRÓS: Magatzém de drogas y productes químich farmacéutichs de

M. Dalmau Oliveres

PASSEIG DE LA INDUSTRIA, LLETRA B.—BARCELONA

REPRESENTAT PER AQUESTA PLASSA: PERE PUJOL

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts. » » » »
Lo propieiari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los juanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO

REUS

AVÍS ALS QUE VAJIN Á LAS

FESTAS DE BARCELONA

No olvideu d' anar al

TEATRE DE NOVETATS

á atmirar lo grandiós espectacle cómich-lírich-bailable

EL ANILLO MÁGICO

Presentat ab un luxo enlluernador.—21 magníficas decoracions—500 riquíssims trajos—40 bailarinas—100 figurants—100 comparsas—40 coristas—40 professors d' orquesta—Banda militar y la célebre parella absoluta de ball

VISCONTI—DE VINCENTI

TOTS LOS DIAS "EL ANILLO MÁGICO„

GERMANOR

Molt convé que s' excitin els sentiments de germanor entre tots els catalans. Quatre segles d' ensopiment politic han fet quasi bé desapareixer el sentit social ó col-lectiu dels nostres esperits, dominats avui per un individualisme desenfrenat.

En totes les manifestacions de la nostra vida s posa de relleu aquest defecte grave del caracter catalá. Entregat cadascú á les seves particulars ocupacions, absorbit tothom per la consecució dels seus fins personals ó familiars, ningú aixeca la mirada enlaire. L' obra del bé comú, que es l' obra essencialment política i social, no s pot empendre de bona fe sense haver fet abans el sacrifici de moltes coses que ls catalans estimem am refinaments massa egoistes.

Vivim tots plegats molt solitaris, encara que visquém en ciutats grans. Aquí, tot just es coneix el contacte social, la relació intima i diaria entre ls homes de pensament. Els que estudien, col-leccionen coneixements am la mateixa cobdicia que ls que fan negocis acumulen riqueses.

Les idees no s cambien ni s contrasten serenament: covades tant sols dins de la conciencia individual, quan surten a l' aire lliure es pera lluitar amb implacable furia am les idees contraries. Perxó, aquí, en aquesta terra, els que pensen diferent, en ciencia, en política i en art, no saben ser contendents nobles que busquen el triomf de la veritat, sino enemics personals que acaban quasi sempre per odiarse i per omplir-se d' insuits i de calumnies.

Les males passions son plantes que hi creixen amb esplendidesa, dins d' aquesta atmosfera saturada d' egoismes individuals. El public acaba per acostumar-s' hi, a les baralles escandaloses i acanallades; i am l' educació viciada que se li dona, arriba a no compendre que s fasi res sinó és a impuls d' un interès reprobable o d' una vanitat ridícula. Veus-aquí per qué ls homes que sobressurten una mica per dessobre del nivell dels altres cauen aviat ofegats pel baf repugnant de les acusacions insidioses, de les sospites indignes, i quan s' intenta un moviment col-lectiu pera obtenir un bè general, la crítica treballa amb incansable afany fins que logra debilitar-lo i de vegades disoldre-l per complet.

D' un quant temps ençà s reacciona amb energia contra aquest vici, que tant accentuadament se manifesta en les nostres costúms públiques. El catalanisme n' ha fet molt, i és d' esperar que n farà mólt més encara, de treball en aquest sentit sanitosament social. Mès, pera que la seva feina sigui prou fecon-da pera netejar els esperits d' aquesta fera indisciplina que tantes obres grans esterilisa, es precís que abans dongui l' exemple estaharmonia entre ls organismes que l represen-ten i els homes que l dirigeixen.

Podrem els catalanistes i els federals de totes menes diferenciar nos els uns dels altres en certes coses; peró ns uneixen principis mólt trascendentals i sentiments mólt fondos. Es necessari, donchs, que tots plegats generalisem la cultura pera inspirar a tothom el degut respecte a les idees dels demés; que reprimim els excessos de l' egoisme i eduquem la voluntat, pera que un superior sentit social s' imposi a les superbes rebel-lies de l' esperit. ¡Bé prou que n quedarà, encara, després de tot aixó, d' iniciativa i de força individual, dins de l' ànima catalana, pera evitar la caigu da cap á una embrutidora tirania organisada!

Solament allavors surgirán, pures i espontanies, dels fons dels cors, les dolces tendreses de la germanor entre tots nosaltres.

ILDEFONS SUÑOL

INDUSTRIAS Y MINAS DE FERRO

Saben perfectament els polítichs que'ns desgovernan, que aquí á Espanya existeixen minas importantíssimas de ferro que en brut exportém al extranger.

Malgrat de que en aquets últims anys ha disminuit la producció per l' agotament d'algunas minas, n' existeixen además moltíssimas sense esser explotadas, degut á que resultaría car el transport. Peró aquest inconvenient pot salvarse, y es possible que algún dia se conseguís si tinguessim la sort de tenir governants que procuressin pel bé del país; resulta malgrat aixó que son tan abundants las minas de ferro á Espanya, que's pot assegurar que es el productor de tots els paisos del mon.

Ens vegém aquí obligats á fer notar la diferencia dels datos de la producció del ferro aquí á Espanya al any 1901, donchs mentres el cos de minas ens diu que la producció es de 7.907,517 toneladas, en el ministeri d'Hisenda senyala que sols sa producció es de 7.647,271 toneladas.

Aixó demostra 'l désordre que existeix en tot lo referent á estadísticas, puig cada hú va pel seu cantó.

Es indudablement la més productora d' aquet mineral de totas las provincias espanyolas, Vizcaya, seguintla en importancia, Santander, Murcia y Almería.

Malgrat ser tan important l' abundancia del ferro com deixém mencionat, se considera que'l consúm no arriba á un deu per cent de lo que's produeix exportantse'l resto á Inglaterra, á Alemania y á Bélgica, resultant donchs que per escassejar aquí'ls Alts-Forns, es insignificant el consúm, no obstant la gran producció.

Article es aquet que com molts d'altres necessita de la acció oficial pera poder conseguir el desenrotllo, que á causa de tenir á las plantas la primera materia té dret á conquerir. Aquí res s'ha fet perque aixó sigui y sempre ha sigut negativa l' acció del Estat, mentres altras nacións actualment están batallant pera conseguir cada una de ellas major desentrotllo á la seva respectiva industria de ferro, veyent com cada un dels demés governs facilitan als productors tots els medis possibles perque puguin lluitar ab ventatja contra els seus companys del extranger.

Y sent actualment un dels temas preferents y obligats que preocupan á las importants casas de fundició y constructoras de maquinaria dels altres paisos. Espanya, que com havém indicat es una de las més ricas en la primera materia no's preocupa, ni tan sols té ni may han tingut en estudi els governs, aquet problema que tan beneficiosos podría esser pera el desenrotllo y la riquesa d'aquesta nació.

Tots veyém com exportèm el ferro en brut y com el mateix ferro l'importém ab maquinaria y ab altres utensilis d'aquet metall favorint d'aquesta manera l'incuria dels nostres governs, l'industria siderúrgica exótica.

Molt se parla en el mon industrial, del grandiós desenrotllo, que l'industria del ferro y els seus derivats va tenint en els Estats Units. També molt se parla, de la extraordinaria crescuda que ab aquesta industria ab poch temps ha conseguit el Canadá, no haventhi hagut cap més pais que hagi conseguit igualarlo.

A l'any 1896 no va poder produhir el Canadá més que 37.830 toneladas de fundició y 16.000 toneladas d' acer. Ara la seva producció es tan extraordinaria que ha arribat á 1.100.000 toneladas de llingot, 840.000 toneladas d'acer brut y 980.000 toneladas de productes llaminats.

Además s'están creant novas empresas, se construeixen alts forns, fábricas d'acer y tallers de construcció, y com conseqüencia d' aixó se pot assegurar, que no tardarà molt de temps en que la prosperitat industrial dels Estats Units y d'Inglaterra, tindrà son rival en els grans centres siderúrgichs fabrils de Cap-Breton y de la Nova Escocia.

Havém de fer present que'l consúm interior del Canadá no arriba ni á la meitat de sa producció, y d'aquí que desde 'l primer moment se vagi tenir de pensar en la necessitat d'organisar l'exportació y de lluitar ab els grans productors en sa propia casa.

Aixís es que'ls Estats Units y fins Inglaterra ab aquesta lluita industrial s'han vist obligats á importar llingot del Canadà y que per cert l'han trobat inmillorable.

Es una bona prova tot lo que deixém dit referent al Canadá, de lo que poden arribar á ésser los paisos que no solzament reuneixen las circunstancias de tenir recursos naturals, com son las nostras minas de ferro, sinó que també l'activitat industrial, de que tantas provas ha donat y está donant Catalunya, siga qualsevulga l'endarreriment en que es trobin, quan no hi há, desgraciadament, lo que aquí passa, de que dels que necessitaríam apoyo y facilitats pel desenrotllo del treball, com succeeix á totas las nacións que s'aprecian de cultas, no'ns trobessin ab que aquells que haurían d'ésser els primers interessats en que marxéssim endevant, sigan els que posin més dificultats, inconvenients y destorbs pera que's desenrotlli cada un dels rams de la producció.

Deu ens ha donat el ferro, que podría ésser la nostra riquesa, y els homens ens donan els mals governs, que son la causa de tota ruina. Es cent vegadas preferible y més rich un poble sense minas y ab bons governs, que no pas ab mals governs y minas d'or. La bona administració es l'or més fi y l'acer més ben temprat que pugui tenir una nació.

ANTONI PASCUAL Y BRUJAS.

Setembre, 1902.

Secció Religiosa

Iglesia de la Casa Caritat

Ab motiu de la festivitat de Sant Vicens de Paul, á dos quarts de deu se cantará un solemne ofici a quinteto, haventhi també sermó á carrech del Rvt. Francesch Solé. Per la tarde, á las 5, solemne Rosari, en lloch de las 6 com deya lo «Semanari Católich» d' aquesta setmana.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 26 de Setembre de 1902

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Joseph Papiol Pamies, 57 anys, Arrabal Robuster 26.—Maria Rius, 65 anys, Hospital Civil.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Cosme
Sant de demá.—S. Wenceslao

Surt lo SOL á las 5 h. y 52 m. y 's pon á las 5 h. 49 m.; surt la LLUNA á las 1 h. 11 m. y 's pon á las 3 h. 13 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia d' 26 Setembre de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetre aneroide	Grau d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	755	65			Nuvol
15	755	68	9	3	Nuvol

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Minim	Ter. tip.	Direcció	Clase	Cantit.
9	Sol 22	12	15	O.	N y C	1'0
15	Som 20			E.	C y N	1'0

CRONICA

Lo Somatent se ven á Barcelona en lo kiosko «El Sol», Rambla del Centro.

—

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del senyor Casagualda y ab asistencia dels regidors senyors Pallejá, Montseny, Mas, Huguet, Fábregas, Vergés, Sabaté, Sedó y Pamies, se celebrá ahir la sessió ordinaria de la present setmana.

Es llegida y aprobada l' acta de la sessió anterior.

Se portan á la aprobació del Ajuntament los acorts presos en la reunió tinguda pels principals contribuyents sobre consums.

Se dona compte de la invitació del director del Institut pera que concorri l' Ajuntament al acte d' obertura de curs.

Se acorda assistirhi en corporació:

Se concedeix al jove Antón Cochs la plassa vacant que proveeix l' Ajuntament, en l' Institut d' aquesta ciutat.

Haventhi una altre plassa vacant en dit Institut, s' acorda obrir concurs.

Es aprobat un dictamen de la Secció de Beneficencia sobre 'l suministre d' aliments.

Queda en suspens lo dictament de don Francisco Parisi.

Ocupa la presidencia lo senyor Vergés, per tenirse d' ausentar de la sala lo senyor Casagualda.

S' aproban los dictamens á las solicituts dels senyors Victorino Calero, Joseph Amorós Vilalta, Francisco Benavent y Capdevila, Joseph Andreu Mateu, Joan Solá Guinjoan, Cayetá Vilalta.

Entran los senyors Rovira y Borrell.

Se llegeix la informació del Ingenier municipal sobre 'l recurs d' alsada presentat per don Prudenci Anguera Boldú contra un acort del Ajuntament.

Se lleigeixen varis comptes contre l' Ajuntament essen aprobats.

Y sens més assumptos de que tractar s' aixecá la sessió.

—

S' estant fent importants reformas en la sala d' espectacles de nostre elegant «Teatre Fortuny» que creyém serán molt celebradas pel públich.

—

Ab la pluja del dia d' ahir, quedaren intransitables alguns carrers de nostre ciutat, á consecuencia de la espessa capa de fanch que s' hi forma.

Quant menys fora molt convenient que en dia de pluja se procedís á la neteija dels passos adoquinats, puig sino també s' omplan de fanch y no reportan cap comoditat.

—

També quedaren ahir tancadas durant la tarde las fons públicas de la plassa de la Farinera, plassa del Castell y altres d' aquella barriada, al obgecte de poguer practicar reparacions en las canyerias de conducció de l' aygua.

—

En la nit d' ans d' ahir, comensá á caurer una pluja seguida presentantse ennuvolat lo cel durant tot lo dia d' ahir y ab tendencia á nova pluja.

—

La festa de repartició de premis que deu celebrarse en lo Centre de Lectura y que estava anunciada pera 'l vinent diumenge, s' ha aplassat fins lo diumenge següent ó siga 'l dia 5 d' Octubre.

—

En dias de pluja, resulta completament impossible tranzitar per alguns carrers, ni passant per la acera, sense mullarse ab tot y portar parayguas, puig se deixen horas y mes horas carros en mitj del carrer, arressarats á la acera y no queda l' espay suficient entre la paret y 'ls carros pera poguer passar ab lo parayguas extés.

No podria evitarse aquest abús que tantas y tantas incomoditats ocasiona?

—

Sabém que es un fet lo del concert en lo Teatre Fortuny de que parlarem ahir, si las obras que s' efectuan en dit Teatre quedan llestas pels dias 11 y 12 del proper Octubre, dias escullits pera celebrar dit concert per la entitat organisadora.

—

A Vilanova y Geltrú se fan gestions pera que durant las vinentas festas de Novembre visiti aquella població l' «Orfeó Catalá».

—

Aproposit de las festas de Barcelona, retallém dels periódichs de dita capital, arribats ahir á nostra ciutat, las següents noticias:

"La Comissió de Festas del carrer de Fernando, ha portat als tribunals á la Central

Catalana d' Electricitat, demanan la rescisió del contracte per l' iluminació del carrer y danys y perjudicis„.

***

"La temperatura fou ahir insegura y l' espay, tant seré ahir y avants d' ahir, permanesqué cobert d' espessa nuvolada que deslluhí tots los festejos de la diada ab sa claror grisenca y ab sos frecuents ruixims, que malmeteren lo decorat d' alguns carrers, quins adornos eran de paper ó cartró prim.

De nou á onze del matí la pluja fou bastant intensa y caygué ab regular violencia, dispersant á molts dels forasters que ja corrian pels carrers y 's retiraren á sos hostatges precipitadament.

Cap al mitjdia s' aclarí l' espay y torná á lluhir lo sol y ab aquest motiu se torná á veurer la gentada tranzitant per carrers y plassas.

A las tres de la tarde torná de nou á obscurirse lo cel, y 'l sol deixá de lluhir posantse á plourer á tres quarts de quatre, sembrant l' esglay entre la gent menuda qu' esperava ab ver afany la sortida dels gegants, nanos y demés personal que devia recorre, en professó, los carrers de Barcelona, aquesta tarde„.

***

"Ahir al matí, mentres marxavan los coros de Clavé cap al mitjdia d' Espanya á cumplir la missió civilisadora de donar á coneixer los cants de Clavé, arribaren los 150 guardias de seguretat que havian de venir á reforsar la policía de Barcelona enviats desde Madrid. Van sortir de la Estació uniformats y ab fusells á la espatlla, comandats per sos respectius quefes, dirigintse cap al Gobern civil.

Un cop allí, 'l gobernador senyor Manzano va baixar, saludá als quefes, recomanántloshi que inculquessin á sos subordinats la major prudencia y bon tracte envers lo públich, afegintloshi que procuressin adaptarse á las costúms y manera d' esser d' aquest poble.

Lo senyor Manzano, en aqueli moment, elogiá la cultura de Barcelona y sa serietat, dihent que era aquest un poble morigerat y laboriós, espill de moltas virtuts.

Lo gobernador civil insistí en son desitj de que 'ls quefes inculquin á sos subordinats la necessitat d' enmotllarse á la manera de ser dels habitants de Barcelona„.

***

"Dimars á Sabadell se feu un pregó anunciant que ab motiu de las festas de Barcelona, la Companyía del Nort havía disposat un tren extraordinari pera 'ls dias 25 y 26, que sortís á la una de la nit de Carcelona ab l'objecte de transportar á Sabadell als vehins que aprofitant l' ocasió, assistissin á las festas d' aquesta ciutat.

Ab tal motiu, ahir nit se reuniren á l'estació del Nort uns 600 vehins d' aquella població en espera de dit tren. Los empleats los advertiren que no sortía, mes ells fiats en lo anunciat per pregó, esperaren pacientment l' hora anunciada.

Arribá aquesta, y en vista de que 'l quefe d' estació los manifestá que dit tren estava anunciat per los dias 26 y següents, resolgueren comunicar lo succehit á las autoritats.

Al efecte, nomenaren una comissió que visitá al gobernador, que al enterarse del assumpto comunicá per telefono ab lo quefe de l' estació pera estudiar la manera de resoldre 'l conflicte.

Lo quefe contestá que si ell ho manava posaria un tren, cosa que no acceptá 'l governador.

En vista de que molts dels passatgers que s' esperavan tenían gran necessitat d' estar á Sabadell á la matinada, per ser molts d'ells fabricants y encarregats de fábricas, y ser urgent la seva presencia pera comensar los travalls, lo gobernador oferí facilitar los medis pera transportar en carruatges als que tinguessin més precisió d' arribar á Sabadell.

Per sort no calgué acudir á n' aquest extrém, donchs se rebé avís de la Companyía del Nort, de que havía arreglat un tren, que sortí á un cuart de tres de la matinada, arribant á Sabadell á las cuatre.

Mes la Companyía, com si li dolgués haver cumplert una sola volta ab lo públich, obliga á n' aquest á pendre bitllet nou, sense que valguessin las *vueltas* de que casi tots estavan provehits, malgrat havérselshi assegurat á la estació de Sabadell que servirían.

Cosas del Nort.„

—

Per consums se recaudaren en lo dia d' ahir pessetas 903'28.

—

EL ALBA

Segons lo que prevé l' article 7té. capítol 4rt. del Reglament d'aquesta Societat, lo diumenge 28 del present de 3 á 5 de la tarde se celebrará reunió general ordinaria pera la elecció dels carrechs de President, Vis-president, Tresorer, dos Vocals, un Secretari y examens de comptes.

***

La Junta de Govern d'aquesta societat, en reunió celebrada lo dia 16 del actual y á petició de varis socis, han acordat admetre sens satisfer dret d' entrada, fins al 31 del proper Octubre, á cuants dessitjin ingressar com á socis de número.

Reus 17 de Setembre de 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Jaume Coll.

—

D. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx á la
Rambla de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

—

Interesa molt

sapiguer que á la ciutat de Barcelona y carrer de la Diputació núm. 435, sucursal de A. Salvati Costanzi se fan verdaders miracles en los malalts de mals venèreos en general y especialment sifilítichs encar que siga la dolencia hereditari.

Pera més details lleigeixis en 4.ª plana "Milagrosos confites ó Inyecció anti-venérea y Roob anti-sifilítico COSTANZI.„

—

La Palma

A petició de varis socis la Junta de Govern d' aquesta Societat en sessió del 27 d' Agost prop passat, donará entrada lliure á tots los que desitjin ingressar com á socis de la mateixa durant lo present mes.

Reus 1 Setembre de 1902.—P. O. de la J. de G. Lo Secretari de torn, Ramón Sotorra.

—

CENTRE DE LECTURA

Desde 'l dia 15 al 30 del present mes estará oberta en la Conserjeria d' aquesta Societat, la matrícula pera 'ls que desitjin cursar las ensenyansas d' Instrucció primaria, Francés, Teneduria de llibres, Música, Dibuix lineal y Dibuix de figura y adorno, que 'l Centre sosté.

Lo que pera coneixement dels senyors socis se fa públich.

Reus 12 Setembre de 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, A. Porta Pallisé.

—

Un dels aconteixements mes notables d' aquets temps, es l' invent del „Procediment Indi" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blanchs del color que s' han tingut á la juventut, sens que perjrdiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reprodueix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y á las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.ª-BARCELONA

Secció comercial

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	73'87	Cubas del 68	—'—
Colonial	66'87	Cubas del 90	—'—
Orenses	32'55	Amortisable	93'85
Norts	57'85	Ob. 5 p °/₀ Almansa	102'87
Alicants	91'25	Id. 3 p °/₀ Fransas	58'07
Vitalici V.	—'—	Id. 3 p °/₀ Orense	50'62
PARIS		MADRID	
Exterior	—'—	Interior	—'—

— GIROS —

Paris	34'25	Londres	33'85

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	87'27
Portugués	31'30
Rio Tinto.	1106'—
Nortes.	205'—
Alicants.	324'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

—

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	*Diner*	*Paper*
Londres 90 d|f	—'—	33'35	—'—
" 60 "	—'—	—'—	—'—
" 8 d|v	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	33'65	—'—
Paris 90 d|v.	—'—	—'—	—'—
" 8 d|f.	—'—	—'—	—'—
" vista.	—'—	33'90	—'—
Marsella 90 d|f.	—'—	—'—	—'—
" 8 d|v.	—'—	—'—	—'—
" vista.	'	'	'
Perpignan 90 d|f.	'	'	'
" 8 d|v.	'	'	'
" vista.	'	'	'
Hamburgo 90 d|f.	'	'	'
" 8 d|v.	'	'	'

Cambi anterior de Valors locals	*Diner.*	*Paper.*	*Oper.*
Gas Reusense.		625	
Industrial Farinera.		675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.		750	
Manufacturera de Cotons.		125	
C. Reusense de Tranvias.		30	
C.ª Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	500		
Electra Reusense.			
Manicomi de Reus.			

—

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Agna, 19.

Cotisació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior	73'87	BARCELONA	
Amortisable 5 p %	93'85	Francs	34'25
Colonial	66'75	Lliuras	33'82
Mercantil	—'—	MADRID	
Norts	58 20	Interior	73'85
Alicants	91'25	Francs	34'—
Orenses	34'50	PARIS	
Obs. Fransa 2 1/4	58'05	Exterior	87'32
Id. Almansa 5 0|0	—'—	Norts	204'
Id. Id. ayg	—'—	Alicants	323'

Descompte de cupons.—Anticipo per títols. Compra y venta al contat y á plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels títols amortisables favorescut en los sorteixos ab primerer.—Suscripció á totas las emissions é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d' or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacións de Bolsa.

ANUNCIS PARTICULARS

AVÍS

La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir á sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, á més de cotxes pera 'l servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos *landeaus*, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També lloga llengeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvehins y als *masos.*

CLÍNICA DENTAL
de Don Fulgenci Agustí Aleu

Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions **sens dolor**. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y empleu de tots los anastèrichs avuy coneguts

Reb á Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí á 5 de la tarde. A Tarragona tots los demés dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.-REUS

ACADEMIA FROEBELIANA

Baixla advocació de Ntra. Sra. de Montserrat, la direcció literaria de la senyoreta Maria Fabra y la espiritual del Rvd. don Enrich Prats, Pbre.

En aquest acreditat establiment quedan, desde lo 1er. de Setembre, obertas las classes de 1ra. ensenyansa y la *especial de párvuls*.

Ademés hi haurá classe de labors, francés, solfeig y piano, dibuix y pintura y corte.

S' admeten alumnas internas, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Presó, número 22

GRAN RIFA NAVAL

Autorisada per R. O. de 11 Abril 1902

Se sorteijará á Madrid lo dia 31 d' Octubre de 1902 en unió de la Loteria Nacional de la mateixa fetxa.

Constará de 32.000 bitllets al preu de 50 pessetas cada un dividits en décims á 5 pessétas. Los premis y reintegros serán en número de 3548 y lo pago dels mateixos se fará sense cap descompte.

Premi Major 126.550 pessetas.

La Administració de Loterias d' aquesta Ciutat ven dits bitllets.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIÁ

Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprenents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (llunat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etz.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia rocomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etz.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepátichs, etz.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

TELEGRAMAS

Madrid 26.

Lo general Weyler

Lo general Weyler desmenteix que tracti de fer un viatge á Sant Sebastian.

La Unió Nacional

Las diferencias que existeixen entre los elements de la Unió Nacional, tendeixen á ferse més fondas y aviat se farán públicas.

No tardarán gaire a posarse de manifest las divisions que s' han iniciat entre 'ls senyor Paraiso y Alba.

Lo Congrés Agrícol

Valladolid.—En la tercera sessió del Congrés Agrícol s' han aprovat las conclusions següents:

Conveniencia de recomanar la apicultura fixa y movilista.

Considerar de gran utilitat la cria del conill y la industria mantequera.

Aprofitament de las *heces* del vi pera obtenir alcohol tartárich.

Topada de trens

A Medina del Campo, lo tren núm. 2 de la linia de Salamanca, ha topat ab un altre que maniobrava á l' estació.

Han resultat ferit de gravetat lo fogainer y lo conductor, y lleus, 8 passatgers.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus á Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
" Exprés 7'05 " " 9'14 "
" Mixto 8'41 " " 1'03 trde
" Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
" Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
" Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona á Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde
" Mixto 6'01 " " 11'30 matí
" Correu 9'47 " " 1'05 trde
" Ombs. 12'35 " " 5'32 "
" Mixto 2'26 trde. " 7'11 "
" Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus á Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.
" Mixto 7'57 " " 6'36 matí
" Exprés 9'44 nit " 3'01 "
" Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
" " 5'32 matí " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba á Casp y lo segon á Mora.

De Saragossa á Reus

Surtida Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí
" Correu 7'— " " 2'06 trde
" Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
" Merc. 0'38 matí " 11'27 "
" " 6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus á Lleyda

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
" Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
" Merc. 1'45 "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba á Vimbodí.

De Lleyda á Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
" Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
" Merc. " 1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus á Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
" " 9'44 " " 10'18 "
" Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
" Correu 7'17 " " 7'48 "

De Tarragona á Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
" Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.
" Mixto 5'08 " " 5'46 "
" " 8'— nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS Á SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 1 Setembre de 1902 y notas útils pels viatjers

Sortidas de Reus al matí 4'10.—7'30.—9'10.—10'45.—12'35. A la tarde á las 2'47. 4'11.—5'53.—6'59.

Sortidas de Salou al matí á las 4'56.—8'10.—10'00.—11'25. A la tarde á las 2'00. 3'30.—4'40.—6'18 y 7'40.

Notas: Tots los trens s'aturan als puestos de costúm menos los que surtan de Reus á la tarde á las 3'25, 4'07, 4'49 y 6'13 y 'ls que surten de Salou á la tarde á las 3'30, 4'12, 4'54 y 6.18.

Los que surten de Reus á las 4'10 matí y 6'17 tarde, enllasen á Salou ab los que van de Valencia á Tarragona y 'ls de las 9'10 matí y 2'47 tarde, ab los que 's dirigeixen de Tarragona á Valencia.

Los que surten de Salou á las 4'56 matí y 7'40 tarde, reculleixen pera Reus los viatjers que venen de Valencia y 'ls de las 2'48 y 4'12, recolleixen los que venen de Tarragona.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecciò antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Angelo Costanzi

Diputació, 435, etl. Barcl.ª

Mils y mils de celebritats médicas, desprès d'una llarga experiencia, s'han convensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fluix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencións d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosíssimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS é Injeccións Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sífilis y herpes*, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago desprès de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar injeccións, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antòn Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1

Consultas. médicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE SETEMBRE DE 1902

LÌNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Setembre directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnifich y rápit vapor francés

ITALIE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyía., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d' energia á gran distancia.

Instalació completa de centrals. Illuminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catàlachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona Andreu Caizal.—REUS.

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.--REUS

Novetats en corbatería, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras pera camisas, paraiguas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan á mida camisas, calsotets, colls y punys.

TALLER DE ESCULPTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y esculptorichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS

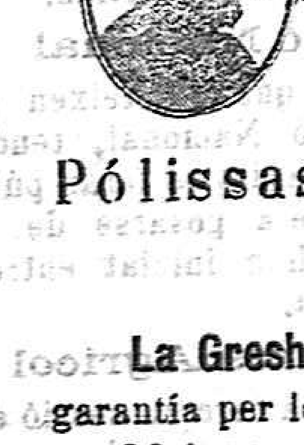

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipósit exigit per las Lleys fiscals vigents com garantía per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

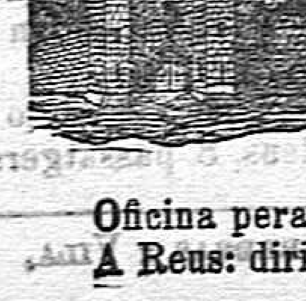

LA PALATINE

Companyía inglesa

de segurs contra incendis, explosións y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

FOTÓGRAFOS Y AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

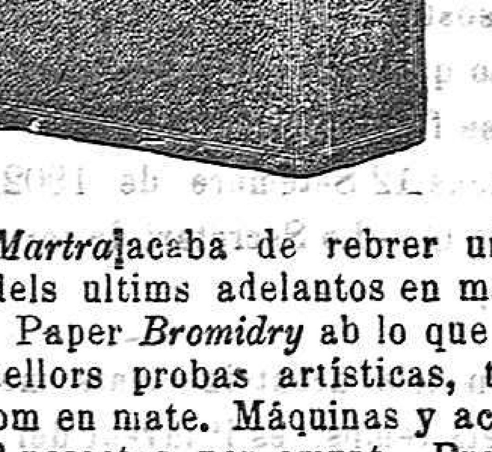

La casa *Martra* acaba de rebrer un nombròs sortit dels ultims adelantos en material fotográfich. Paper *Bromidry* ab lo que s' obtenen las mellors probas artísticas, tant en brillantés com en mate. Máquinas y accessoris desde 12 pessetas per amunt. Productes garantits per ensajarlos la casa abans d' esser posats en venda. Ademés hi ha un gran surtit en *Máquinas*, *Cartulinas*, *Disfumadors*, *Linternas*, *Prempsas*, *Cubetas*, *Trípodes* y de tot lo de més concernient al ram fotográfich. Placas *Westendop &. Wehner* y *Lumiere* de totas midas. *Revelador Martra* ab lo cual s' obtenen las negativas ab una claretat de detall admirable per ser sempre de rescen preparació. *Viratje fixador Martra*; no s' altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També 's preparan banys de viratje ó revelador á gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y á disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

No compreu sense abans visitar la casa MARTRA

GALANAS, 6, DROGUERÍA, REUS.

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA

DE

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos mesos vinch formulant l' **Elixir Verdi**, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, conseqüencia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdua de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneixements.

Ab l' ús de tres pots d' **Elixir Verdi** he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja complertament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estímul dels pacients.

Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en totas las farmacias

PREU 2 PESSETAS

Agent general á Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.